

ingediend op **1372** (2021-2022) – Nr. 1
13 juli 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Jos D'Haese en Kim De Witte

over het onderzoeken van oorlogsmisdaden
en misdaden tegen de mensheid

TOELICHTING

Toelichting

Oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid zijn zware schendingen van het internationaal humanitair recht en moeten op elk ogenblik bestraft worden. Wereldwijd zijn er op meerdere locaties ernstige indicaties dat deze rechten geschonden worden en zijn dringend onderzoeken nodig om straffeloosheid tegen te gaan.

Rusland is een misdadige oorlog gestart tegen Oekraïne en schendt daarmee het internationaal recht. De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) bracht op 22 april 2022 een rapport uit op basis van een missie die de humanitaire rechten, oorlogsmisdaden en misdrijven tegenover de mensheid onderzocht die gepleegd zijn in Oekraïne sinds 24 februari 2022.

De missie vond duidelijke patronen terug van schendingen van het internationaal humanitair recht (IHR) door Russische troepen. Daarnaast heeft men geloofwaardig bewijs gevonden dat erop wijst dat zelfs de meest fundamentele mensenrechten (het recht op leven, een verbod op foltering en andere onmenselijke en vernederende behandelingen of bestraffingen) zijn geschonden, meestal in gebieden onder de effectieve controle van Rusland of entiteiten die onder controle van Rusland staan. Wij pleiten er daarom voor om het Internationaal Strafhof, de Verenigde Naties en/of het OVSE een onderzoek te laten instellen naar de mogelijke oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid in Oekraïne.

Het onderzoeken van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid zou overal ter wereld een evidentie moeten zijn indien er ernstige indicaties zijn van schendingen. Zo wordt de situatie in Jemen door de VN de grootste humanitaire crisis ter wereld genoemd. Er woedt al 7 jaar een oorlog in het land waar volgens een rapport van de Verenigde Naties eind 2021 reeds 377.000 dodelijke slachtoffers vielen.¹ 20 miljoen mensen zijn in gevaar door hongersnood en 80 procent van de bevolking is afhankelijk van humanitaire hulp.

Een beleid dat met twee maten en twee gewichten meet en enkel oorlogsmisdaden veroordeelt of vervolgt indien die niet door eigen bondgenoten begaan worden, heeft geen enkele geloofwaardigheid. Integendeel, het creëert de indruk dat mensenrechten enkel geïnstrumentaliseerd worden ten voordele van andere belangen. Er is daarom nood aan een ernstig onderzoek naar de oorlogsmisdaden die mogelijk gepleegd worden door de coalitie onder leiding van Saudi-Arabië door onder meer het bewust uithongeren van burgers te gebruiken als oorlogstactiek. Bovendien stelde een rapport van de Verenigde Naties uit 2019 dat landen als het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Frankrijk mogelijk medeplichtig zijn door Saudi-Arabië militair te bewapenen en te ondersteunen. Wij pleiten er daarom voor om het Internationaal Strafhof, de Verenigde Naties en/of het OVSE een onderzoek in te laten stellen naar de mogelijke oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid in Jemen.

Deze week nog suggereerde een onderzoek door de Britse omroep dat troepen van de Britse Special Air Service (SAS) oorlogsmisdaden begingen in Afghanistan.

Ook in Palestina is de situatie voor de bevolking desastreuus naar aanleiding van de illegale en koloniale bezetting door Israël. De resolutie 2334 van de VN-Veiligheidsraad van 23 december 2016 is ondubbelzinnig over de acties van de Israëlische regering en verwijst naar diverse misdaden zoals het ontoelaatbaar veroveren van territorium met geweld, de vernietiging van huizen en de

¹ <https://www.undp.org/yemen/publications/assessing-impact-war-yemen-pathways-recovery>

gedwongen verhuis van Palestijnse burgers. Voormalig speciaal VN-rapporteur voor Palestina Michael Lynk stelde ondubbelzinnig dat Israël oorlogsmisdaden beging.

Op 11 mei 2022 werd er in de Westelijke Jordaanoever een Palestijnse journaliste van Al Jazeera neergeschoten door het Israëlijs leger. Experts van de Verenigde Naties stellen daarover het volgende: "Autoriteiten hebben de plicht om journalisten geen schade te berokkenen en om hen te beschermen tegen schade op grond van het internationaal humanitair recht en de internationale mensenrechtenwetgeving. De moord op Abu Akleh, die duidelijk haar taken als journalist uitvoerde, kan een oorlogsmisdad zijn."²

Wij pleiten er daarom voor om het International Strafhof, de Verenigde Naties en/of het OVSE een verder onderzoek in te laten stellen naar de mogelijke oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid in Palestina.

Dit voorstel van resolutie vraagt dat de Vlaamse Regering steeds een ernstig en onafhankelijk onderzoek eist naar alle mogelijke oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid overal ter wereld.

Jos D'HAESE
Kim DE WITTE

² <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/05/un-experts-condemn-journalist-killing-amid-rising-west-bank-violence>

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de statuten van het Internationaal Militair Tribunaal van Neurenberg;
 - 2° de verdragen van Genève van 1949 en de aanvullende protocollen;
 - 3° de statuten van de Internationale Straftribunalen van voormalig Joegoslavië en Rwanda;
 - 4° het statuut van het Internationaal Strafhof;
 - 5° het Handvest van de Verenigde Naties (VN);
 - 6° de misdadige inval in Oekraïne door de Russische federatie en het verslag van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) van 13 april 2022 dat duidelijke patronen van schendingen van het Internationaal Humanitair Recht door de Russische troepen bevestigt;
 - 7° het langdurige conflict in Jemen waar volgens een rapport van de Verenigde Naties eind 2021 reeds 377.000 dodelijke slachtoffers vielen. Een eerder rapport van de Verenigde Naties uit 2019 stelt bovendien dat landen als het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Frankrijk mogelijk medeplichtig zijn aan oorlogsmisdaden in Jemen door de coalitie onder leiding van Saudi-Arabië te bewapenen en steunen in het bewust uithongeren van burgers als oorlogstactiek;
 - 8° de jarenlange illegale en koloniale bezetting van Palestina door Israël met het gebruik van geweld zoals beschreven in resolutie 2334 van de VN-Veiligheidsraad van 23 december 2016 en de aanwijzingen voor oorlogsmisdaden die door Israël begaan werden;
- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° te pleiten voor een onderzoek van de Verenigde Naties, het Internationaal Strafhof en/of de OVSE naar oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid in Oekraïne;
 - 2° te pleiten voor een onderzoek van de Verenigde Naties, het Internationaal Strafhof en/of de OVSE naar oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid bij ernstige indicaties zoals in Jemen en Palestina.

Jos D'HAESE
Kim DE WITTE